קלא א מיי פ״ה מהלי

מוסף תוספות

א. משום דהולכת לאיבוד

ואיכא תרתי שהיא תלויה וגם

ואיכא תרתי שהיא תלויה וגם בפסח. תוס' הלח"ש. אבל ההיא דחבית שנולד בה ספק

. לאיתהנויי מינה כדרך ביעורא

תחת תבשילד. חי׳ הכ״ו.

טומאת מת הלי

מ"לט וסמיך ליה מכל האוכל. כלומר האי כל אשר בתוכו שאמרתי

לך באוכל אמרתי לך ואי כמאן דמלי טומאה חשיב ליה לחיצון נמצאת

טומאה נוגעת בגבו של כלי שטף וכלי שטף מטמא מגבו אלא שמע

מינה כל אשר בתוכו יטמא מחתת כלי הוא דמטמא ואשמעינן קרא

דאוכלין ומשקין הוא דמקבלי טומאה

מולד הטומחה אבל כלי לא. ומהאי

פירוקא נפקא לן בכל דוכתא הא דאשכתן דאין כלי ראשון מטמא כלי

ואין אוכלין ומשקין מטמאין כלי כדיליף לעיל® מק"ו ואדם נמי שאינו

אב הטומאה כגון נוגע בטומאת

נבלה ובשרץ לא מטמא כלי דכתיבי

והנוגע בנבלתם יטמא ולא כתיב

כבום בגדים אבל גבי נושא גזירת

הכתוב היא בטומאת משא שמטמא

אדם לטמא בגדים שעליו בשעת משא

ולא בגדים הבאין לאחר מכאן אלמא

ולד הטומחה לא מטמא כלי חוץ

מטמא מת שהוא אב הטומאה וכן

אדם לא מצינו לו טומאה בכל התורה

אלא מאב הטומאה כגון ע"י שרך

ונבלה ושכבת זרע ועל ידי זב ומעיינותיו ומדרסו ועל ידי נדה

ומעיינותיה ומדרסה וע"י טמא מת:

שתיהן כחתת. בתלויה וטמחה

בחמך בפסח: ורמינהו כו'. וקתני

היאך ישרף אפילו תלויה עם העמאה: מתני' ר' שמעון היא

ואליבא דרבי יהושע. וברייתא רבי

יוסי אמרה כדקתני אמר ר' יוסי אין

הנדון כו' ולקמן פריך והא מתני' ר'

יוסי נמי קאמר לה דתנן א"ר יוסי

אינה היא המדה: ושורפין מרומה

סלויה וטמאה וטהורה. הכל ביחד.

ר' מאיר לטעמיה דאמר מדבריהם

למדנו ששורפין תרומה טהורה עם

הטמחה בפסח: ה"ג לא נחלקו רבי

אליעזר ורבי יהושע על טהורה ועל טמאה שאין שורפין על החלויה ועל

הטהורה ששורפין. דהוחיל ולח

הוחזקה טומאה אין נראה כמטמא

בידים: על מה נחלקו על החלויה

ועל הטמחה. דהוחיל וחין לה

טומאה ודאית הרי הוא מטמא בידים

לר׳ אליעזר ור׳ יהושע סבר כיון

דמלויה היא אי אתה מוזהר על

שמירתה: רמי תרומה אפיסחא.

תרומה דעלמא אתרומה דפיסחא:

ומי א"ר יהושע שתיהן כאחת.

דמותר לטמא תלויה בידים: בידים

לא. ואע"ג דמלויה היא: הא.

דקתני בידים לא ר' יוסי היא ואליבא

דר׳ יהושע דגבי תלויה דפיסחא

מט., ג) לעיל טו. [וש"נ], ד) שם [וש"נ], ד) [ורבי],

בי אמר ר' יהושע שתיהן כאחת ורמינהו חבית. אומר ר"י הא

דלא משני פסח שאניא דמשמע ליה דפסח לא מעלה ולא מוריד

טונונות מנו הגי ו ופי"ג מהלי כלים הלי ב: קלב ב מיי הלי כלים שם מדשרי בתלויה ב ואסר בטהורות ג א״כ מה שהיא תלויה הוי הטעסד: ר' שמעון אליבא דר' יהושע. תימה לר"י לר' שמעון כיון דשרי הלכה ני קלג גד מיי׳ מלויה לטמא ביד א״כ שרי תרומות הלכה [ד] ה: תחמת הכנה נג: כלד ה שם הלכה יב:

לשורפו ואמאי קרי ליה תלויה הדתלויה היינו לא אוכלין ולא שורפין וי"ל דתלויה לר"ש היינו דלא מחייב לשורפו ז: ראור לוילוף. אף על גב דתרומה טמאה בשריפה כיון דמסקינן בפ' בתרא דתמורה (ד' לג.) הראוי לשריפה שרפה הראוי לקבורה קבורה ש והוא הדין בכי האי גוונא הואיל וראוי לזילוף ש:

איו

. טומאה לא מיירי בפסח. תוס' טומאה לא מייוי בפטח. מוסי שלון. ב. וטמאה. מוסי הרליש, ג. וטמאה. מוסי הלח"ש, ד. דטומות. הלח"ש, ד. דכיון דתלויה היא אינו מוזהר בשמירתה. תוס' ל"פ. ה. דבכל מקום אמרינן. שס. ו. דהא דקרי לה תלויה היינו דתולין אותה לא אוכלין וכו׳. תוס׳ סלס״ש. ז. דהא דקאמר ולא שורפין ר"ל שאינו חייב לשורפה אבל ודאי יכול לשורפה אם ירצה. תוס' ר"פ. ח. גבי ערלה וכלאי הכרם. תוס' ר"פ. ט. כגון יין שאינו ראוי להדלקה. שס. י. זילוף היינו כמו קבורה. מוס' הלח"ש. [ו]מותר לזלפה דשרי

> רבינו חננאל ת״ל מכל האוכל אשר יאכל, אוכלין ומשקין מטמאין מאויר כלי חרס ואין כלים מטמאין מאויר כלי חרס, ואי ס"ד דאמרינז כמאז דמלי מטמו, אלא כיון דלא מיטמו הכלים מאויר כלי חרס ש״מ הכלים מאריו כלי חוס שיים דלא אמרינן כמאן דמלי שרצים דמי. ואחרי כל הדררית הללו חזרוו למשוחוו אפסחא, תנן במתני' כי אמר אניסיות, ובן בנווב כ אנוו ר' יוסי על התלויה ועל הטמאה נחלקו, ר' אליעזר אומר תשרף זו בעצמה וזו בעצמה, ור' יהושע אומר שתיהן כאחת, איני והתניא אמר ר' יוסי אין הנדון דומה לראיה כו' עד אבל היאך לראיה כו? עד אבל היאך נשרוף אפילו תלויה עם הטמאה שמא יבוא אליהו ויטהרנה. פי׳ התלויה. ומשני ששורפיז התלויה והטמאה יחדו דברי יהושע, וברייתא דקתני אבל היאך נשרוף אפילו תלויה וטמאה כאחת שמא יבא אליהו ויטהרנה ר׳ יוסי היא אליבא דר׳ יהושע. ומקשינן והא ר' יוסי היא, דקתני במתני' כי ר' יהושע שתיהן כאחת ואיך מוקמת לה לברייתא כר׳ יוסי שדבריו בברייתא חילוף במשנה. דתניא אבל היאך נשרוף אפילו תלויה עם הטמאה. ושנינן הכי קאמר ליה ר' יוסי לר׳ מאיר, לדידי אפילו תלויה עם הטמאה אין שורפין, אלא יהושע דמיקל, לא מיקל אלא בתלויה וטמאה, אבל טהורה וטמאה לא שרפינן. ר' יוסי בר׳ חנינא רמי תרומה אפסח ומשני. איך אתה שונה שר

ת"ל יכל אשר בתוכו יטמא וסמיך ליה ימכל

האוכל אוכל מממא מאויר כלי חרם יואין כל הכלים מטמאין מאויר כלי חרם: רב חסדא רמי פיסחא אפיסחא ומשני מי א"ר יהושע שתיהן כאחת ורמינהו 6א"ר יוםי אין הנדון דומה לראיה כשהעידו רבותינו על מה העידו אם על הבשר שנטמא בולד הטומאה ששורפין אותו עם הכשר שנטמא כאב המומאה זה ממא וזה ממא אם על השמן

שנפסל במבול יום שמדליקין אותו בנר שנממא בממא מת זה פסול וזה ממא אף אנו מודים בתרומה שנטמאת בולד המומאה ששורפין אותה עם התרומה שנממאת כאב המומאה אבל היאך נשרוף אפילו תלויה עם הממאה שמא יכא אליהו וימהרם ומשני הא ר"ש ואליבא דר' יהושע הא ר' יוסי ואליבא דר' יהושע ∘דתניא י״ד שחל להיות בשבת מבערין את הכל מלפני השבת ושורפין תרומות ממאות תלויות ומהורות דברי ר' מאיר ר' יוסי אומר מהורה בפני עצמה ותלויה בפני עצמה וממאה בפני עצמה אמר ר"ש לא נחלקו ר' אליעזר ור' יהושע על המהורה ועל הממאה שאין שורפין על התלויה ועל המהורה ששורפין על מה נחלקו על התלויה ועל הממאה שר' אליעזר אומר תישרף זו בעצמה וזו בעצמה ור' יהושע אומר שתיהן כאחת והא מתניתין ר' יוםי היא הכי קאמר ר' יוםי לר' מאיר אפילו ר"ש ואליבא דר' יהושע דמיקל כי מיקל בתלויה וטמאה אבל בטהורה וטמאה לא רבי יוסי בר' חנינא רמי תרומה אפיסחא ומשני מי אמר ר' יהושע שתיהן כאחת ורמינהו יחבית של תרומה שנולד בה ספק טומאה רבי אליעזר אומר אם היתה מונחת במקום התורפה יניחנה במקום המוצנע ואם היתה מגולה יכסנה רבי יהושע אומ' אם היתה מונח' במקום המוצנע יניחנה במקום התורפה ואם היתה מכוסה יגלנה גרמא אין בידים לא ומשני הא רבי שמעון אליבא דר' יהושע הא ר' יוםי אליבא דר' יהושע ר' אלעזר רמי תרומה אתרומה ומשני מי אמר ר' יהושע גרמא אין בידים לא ורמינהו סחבית של תרומה שנשברה בגת העליונה ותחתיה חולין ממאין מודה ר' אליעזר סּ(לר') יהושע שאם יכול להציל ממנה רביעית במהרה יציל ואם לאו ר' אליעזר אומר תרד ותממא ואל יממאנה ביד יר' יהושע אומר יטמאנה ביד ומשני שאני התם דאיכא הפסד חולין מתקיף לה רבא מתני' נמי איכא הפסד עצים א"ל אביי "גלהפסד מרובה חששו להפסד מועם לא חששו ומנא תימרא דלהפסד מרובה חששו ולהפסד מועט לא חששו דתניא יחבית של שמן תרומה שנשברה בגת העליונה ובתחתונה חולין ממאין מודה ר' אליעזר לר' יהושע שאם יכול להציל ממנה רביעית במהרה יציל ואם לאו תרד ותממא ואל יממאנה ביד ים"ש שמן דראוי להדליק יין נמי ראוי לזילוף וכ"ת זילוף לאו מילתא היא והאמר שמואל משום ר' חייא שותין מלוג בסלע ומזלפין מלוג בשתים בחדש והא ראוי לישנו שאתי ביה לידי תקלה שמן גמי אתי ביה לידי תקלה דרמי ליה בכלי מאום יין גמי רמי ליה בכלי מאום לזילוף קא בעי ליה בכלי מאום רמי ליה יותקלה עצמה תנאי היא דְתַנִיא חבית של יין של תרומה שנממאת ב"ש אומרים תשפך יחבל ובית הלל אומרים תעשה זילוף אמר רבי ישמעאל ברבי יוסי אני אכריע בשדה תשפך חבל בבית תעשה זילוף איכא דאמרי בחדש תשפך חבל בישן תעשה זילוף אמרו לו

נמי הכי אמר ואנן היאך נשרוף אפילו תלויה עם הטמאה: מסני׳ אין נמי איכא הפסד עלים. ואמאי קאמר רבי יוסי אליבא דרבי יהושע דלא: מודה רבי אליעור כו'. אמסקנא קאי אאס לאו מרד וחטמא ולקמן [כא.] פריך מודה רבי יהושע לרבי אליעזר מבעי ליה. מכל מקום קחני גבי שמן דכולהו מודו שלא יטמאנה בידים משום הפסד חולין דשמן חולין שנתערב תרומה בהן יאסרו לכהן ולזר משום טומאה דתרומה משום דהפסד מועט הוא כדמפרש דראוי להדליק: לאו מילסא היא. לא חשיב והרי הפסידו: שומין מלוג. שנמכר בסלע ומולפין מלוג הנמכר בשתים נוח לקנות לוג בשתי סלעים לזילוף מלקנותו לשתיה ומי שאינו עשיר יקח יין בזול לשתייתו לוג בסלע ויין ביוקר לזילוף: בחדש. דאין ריחו נודף ואין ראוי לוילוף: **אפי ביה לידי פקלה.** אם ישהנו אצלו עד שימיישן אמי למשמי מיניה: לולוף **קבעי ליה.** וצריך שיהא לו ריחו טוב ובכלי מאום רמי ליה בחמיה: וסקלה עלמה. אי חיישינן לה ואסור לשהויי אי לא תנאי היא: משפך חבל(א). לשון חבילה כלומר תשפך יחד ולה לולף דילמה אדמולף קלי קלי אפי' בו ביום אתי למשתיה: בשדה משפך חבל. שאין מולפין בשדה והא לה אתרינן שיביאנה בבית לולפו דאדהכי אתי ביה לידי תקלה: ואיכא דאמרי. לשהייה מועטת (לא חיישינן) כי הא מן השדה לבית לא חיישינן אלא בחדש תשפך חבל כו׳ (0): 0 אמר רבי ישמעאל ברבי יוסי. כמה שנים אחר בית הלל וב״ש היה: אמרו לו. בני דורו:

ו) וועי׳ מ״ש לעיל טו. על הגליון], ז) לעיל טו: וש"נ שבת קנד:, ה) ב"ק קטו:, ט) [שם לקמן לג: חולין נג.], י) [יומא סו.], כ) [בב״ק קטו. אי הכל ופי רש״י כולה ביחד. ובערוך ע׳ הבל ב׳ גרס הבל פיי לאלחר], ל) בס"א נוסף: וכוי, מ) ניח. יח:], נ) נויקרא יא], מ) [נ"ל דוה הדבור הוא מיותר. מראה אש], ע) [וע"ע מיותר שבת דף כה. ד"ה כך],

תורה אור השלם 1. וְכָל בְּלִי חֶרֶשׁ אֲשֶׁר יִפּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ תשברו אשר יבוא עליו מים יטמא ְּיָבֶּל בָּרֹא בְּלִי בַּיָּב יִשְּׁתֶה רְבָל בְּלִי יִטְמָא: בְּבָל בְּלִי יִטְמָא: ויקרא יא לד

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תשפך חבל. נ"ב ובב"ק דף קטו גרם הכל וכן נ"ל נכון: (ב) רש"י ד ואיכא דאמרי וכו' חבל ו הס"ד ולח"כ מ"ה אמרו לו יס ל המו כמים אבור לא לאו ב"ש וב"ה קאמרי דהא ר' ישמעאל בר' יוסי כמה שנים אחר ב"ה וב"ש היה אלא אמרו לו בני דורו

מוסף רש"י

וסמיך ליה מכל האוכל. אוכלין ומשקין שבתוכו טמאים ולא כלים, שמע מינה מרמי, חדא דלא אמרינן חזייה כמאן דמלי טומאה, דאם כן אם כלי שטף הוא הפנימי שמנומה מנבו נגע בטומאה, אלא לא אמרינן חזייה כמאן דמלי טומאה, ואוכלין ומשקין שבחילון הוא דמטמאי מחמת הכלי, שהכלי ראשון והם שניים, אבל כלים באה אלא מחמת כלי, אשמעינן האי קרא שאין כלי שאינו אב הטומאה מטמא (שבת קלח:). אמר יוסי. לר"מ, אין הנדון דומה לראיה. נדון שריפת מאלו, אינו דומה לדברים שאתה מביא ראיה מהן עליו שתוכל ללמוד מהן (שם). זה טמא וזה טמא. שלישי נקודש טמא הוא, והראשון שהוא נשרף עמו טמא הוא בחית ישוף ענו עמס הוס (שם). שמא יבא אליהו. לאחר זמן ויאמר טהורה לאחר זמן ויאמר טהורה היתה ונמלא למפרע שטימאנו מרומה בידים, אף על פי שהיא טעונה שריפה מפני איסור חמץ, אסור לטמאה נידיס (שם). נ הכל מלפני חולין בין תרומה, חוץ מכדי לשבת אבל כל מה מט.). תלויות. ספק טמאות שאירע, כגון שנכנס אדם טמא לשם, ספי ספק לא נגע

במקום התורפה. הפקר (שם) נמקום הגלוי ואינו משומר (בכורות לג:). יניחנה במקום המוצגע. עדיין מוחר על שמירתה, וטעמא מפרש בבסורות (לד.) את משמרת מרומותי, שמים במשמע אחת טהורה ואחת תלויה, ואחר רחמנא עביד לה שימור (דעיד שו.). ר' יהושע אוגזר. מעכשיו אינה ראויה לאכילה שמא טמאה היא, ולא לוילוף שמא טהורה ואסור לאבדה, הלכך יגלנה ומיטמא ומהא ראויה לוילוף (בבורות לג.). יגיחנה במקום התורפה. כלומר אם רלה יכול לגרום לה טומאה, דקסבר יש ינגנה ומיעות ותהת לחייה מינוף ובבודות לב). ינידונה במקום החורפה. כנומר חם להם יכונ נגרום גם טומתה, דקפבר יש אם למסורת, ותרומתי לחני בשורה בהיע בדיבה היינו עדשים של גת שקורין מיש"י שהענים במוס ולעיד פור.). מודה ה"א אחרי הדר של היינו לעיד פור.). שנשברה בגת העליונה. היינו עדשים של גת שקוריו מיש"י שהענים במוס לקבל בו היינו להיינו במוס המיש השל של היינו להיינו היינו של היינו להיינו היינו להיינו היינו להיינו במוס ממחה אין לה מקנה משור היינו במוס ממחה אין להיינו במוס ממחה אין להיינו ממוס משוחה משור במיס ממחלים כדי להיל את החולין שלא ימערב ממנה בכן האספו ואש"ש שצמוך כך ידר ממנה למוס ויש במיס ולה למרומה משום הצלח מולין (עשיד פור). ואם לאו של אי מסור וסוף סוף לטומתה אולה לולין דעד השמח כולה, צו נמלקו ר"א ור" יחשע, דר"א אותר תרד ותטמא. מללו ויפסד החולין משם) לש"ג דמי משלה לחולין דעד השמח הוו מוף נו ממוס כדי להצל החולין משוח היינו הטומתה והשתח לא מוו למידי (מנוחת מוה). ואל יטמאגה ביד. לקבלה בכלים ממחים כדי להצל החולין יהושע אומר יטמאנה ביד. כיון דסופה לאינוד (לעיל מו.). לידי תקלה. לשמותן והרי היא טמאה (ב״ק קמו:).

שנמצא מטמא התלויה בידים, והלא בחבית של תרומה שנולד בה ספק טומאה לא התיר לטמותה בידים אלא ע"י גרמא. ומשני כרב חסדא, כי זה ששנינו במשנה ר' יוסי אפילו לר' שמעון שמיקל אליבא דר' יהושע השיב לר' מאיר, ומשנה דתרומה אליבא דר' יהושע שנאה ר' יוסי אליבא דידיה דמחמיר. ר' אלעזר רמי תרומה אתרומה ומשני. איני דלא התיר ר' יהושע בתלויה לטמותה בידים. והא בחבית של תרומה שנשברה בגת העליונה ותחתונה יש בה חוליו טמאיז ואמר ר' יהושע אף יטמאנה בידי, כלומר אוציאה בחבר בכלי טמא ואל יניתנה שתרד על גבי חולין. ומשני שאני התם דאיכא הפסד, כלומר כיון שהגת התחתונה בתוכה חולין טמאים, אם תרד התרומה עליהם יפסידם לחולין משתיה. ואקשינן, והא מתניי דאיכא הפסד שהגת התחתונה בתוכה חולין טמאים, אם תרד התרומה עליהם יפסידם לחולין משתיה. ואקשינן, והא מתניי דאיכא הפסד עצים שאתה מצריכו לעשות שתי מדורות ולשרוף הטהרות כאחת והטמאות כאחת ולא חייש להפסד. אלא אמר זו לעצמה עצים שאתה מצריכו לעשות שתי מדורות ולשרוף הטחרות כאחת והטמאות כאחת ולא חייש להפסד. אלא אמר זו לעצמה. וזו לעצמה. ושנינן להפסד מרובה כגון הפסד של חולין חששו, אבל הפסד מועט שהוא של עצים לא חששו. ושמעינן האי סברא מהא דתניא, חבית של שמן של תרומה שנשברה בגת העליונה והתתחונה טמאה, ולא החיר ר' יהושע לטמאה ביד כדרך שהתיר ביין, אלא אמר תרד ותטמא ואל יטמא ביד, לאו מכלל דכיון שאינו הפסד מרובה בשמן שאעפ"י שנפסל מאכילה מותר לו להדליקו בנר וליהנות ממנו וכבר פירשנוהו ביבמות פרק (א] [ח] לפיכך לא חששו. ואמרינן למה בשמן אינו הפסד מרובה משום דראוי להדליקו בנר, ובין שמן העומד לאכילה לשמן העומד להדלקה הפסדו מועט, גם היין הטמא נמי ראוי

להילוף ואין בו הפסר. ולא עוד אלא שהיין הטוב הוא תנמכר להילוף ואין בו הפסר, דהא אמרינן שותין מלוג בסלע, אבל להילוף ואין בו הפסר, דהא אמרינן שותין מלוג בסלע, אבל להילוף אין מולפין אלא מן המובחר הנמכר לוג בשני סלעים. ודחינן זה היין חדש הוא שאינו ראוי לוילוף בשמים. ואמרינן יניתנו עד שיתישן. ודחינן חיישינן לישנו דלמא אינשי ושתי ליה. אי הכי שמן נמי ניחוש דלמא אכיל ליה. ודחינן שמן רמי ליה בכלי מאוס וריחו נמר וחייש לתקלה, וב"ה אומרים בכלי מאוס, אבל יין דבעי ליה לוילוף וריחו הוא דבעי, לא רמי ליה בכלי מאוס וריחו נמר וחיים ולא שדי ליה דילמא אתי ביה לידי תקלה. ותקלה תנאי היא, דתניא חבית של תקלה, והלכה כב"ה. ואע"ג דאמר ר" ישמעאל בר" יוסי אני אכריע, וקיימא לן כל מקום ששנים חלוקים ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע, ר" ישמעאל תלמיד הוא, ולא חשיב ר" ישמעאל בר" יוסי אני אכריע, וקיימא לן כל מקום ששנים חלוקים ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע. ר" ישמעאל תלמיד הוא, ולא חשיב ר" ישמעאל בר" יוסי אני אכריע, וקיימא לן כל מקום ששנים חלוקים ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע. ר" ישמעאל תלמיד הוא ולא חשיב ר" ישמעאל בר" יוסי אני אכריע, וקיימא לן כל מקום ששנים חלוקים ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע. ר" ישמעאל תלמיד הוא ר׳ ישמעאל שאמר שמועה זו משמו תלמיד שלישי לגבי ב״ה וב״ש הוא, לכשתחשוב מרבן יוחנן בן זכאי שהוא תלמיד להלל עצמו עד ר׳ יוסי, אתה מוצא אותם שלשה ר׳ יהושע ור׳ עקיבא ור׳ יוסי, ולא עדיף ר׳ ישמעאל לאכרועי על ב״ה,